

Ympäristökasvatus ympäristödiplomissa

Kirsi Erkama

Mikä ympäristökasvatus

Ympäristökasvatuksen tavoitteena on kestävän kehityksen mukainen elämä. Kestävä kehityksen mukainen elämä on sellaista, joka tyydyttää nykyhetken tarpeet viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta tyydyttää omat tarpeensa.

Ympäristökasvatuksen tarve nousee kristinuskon sanomasta. Jumala rakastaa kaikkia luotujaan. Hyvä elämä kuuluu kaikille. Älä varasta (7.käsky) kattaa myös tulevat sukupolvet.

Ympäristökasvatus on tunteita (erit. myötätuntoa), kokemuksia, tietoa, taitoa ja toimintaa. Ympäristökasvatuksella pyritään vaikuttamaan ennen kaikkea arvoihin ja asenteisiin, joka on edellytys käyttäytymisen muutokseen.

Ympäristökasvatus ei ole vain lapsi ja nuoria varten, vaan ihan kaikille. Jokainen seurakunnan työntekijä voi olla ympäristökasvattaja omalla paikallaan.

Jumalanpalveluskin voi olla ympäristökasvatusta!

Ympäristö ja kristinusko

- Ihminen on kutsuttu elämään harmoniassa luomakunnan kanssa. (Viljely ja varjelu)
- Ihminen on osa luomakuntaa toisten lajien kanssa. (Eläimet luotiin ihmisen kumppaneiksi)
- Jumalan rakkauden kohde on koko luomakunta, ei vain ihminen. Myös pelastus ja lunastus on koko luomakunnalle. (Room. 8)
- Kaikilla luoduilla on itseisarvo ja oman toimijuus. (Kasvit ja eläimen ylistävät Jumalaa) Maailmaa ei ole tehty vain ihmisiä varten.
- Luominen huipentuu lepoon ja luomakunnan pyhittämiseen. Luomakunta on pyhä!
- Millainen on hyvä, kestävä elämä? (Ilman ylikulutusta)

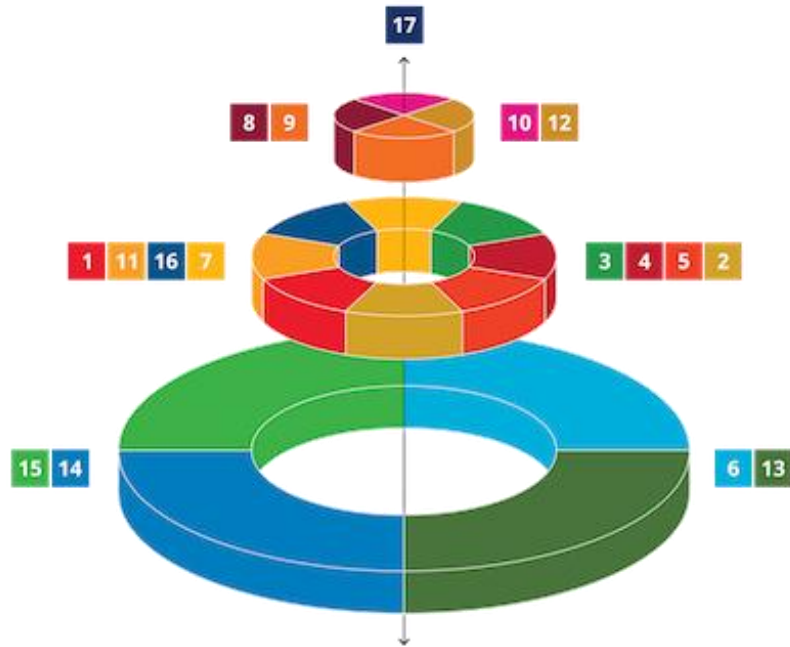

Käsiteviidakkoa

Kestävä kehitys / Agenda 2030

Globaalikasvatus

- Rauhankasvatus
- Demokratia- ja Ihmisoikeuskasvatus
- Ympäristökasvatus

Ympäristökasvatus Kirkon ympäristödiplomissa

Minimikriteerit

- [Ympäristökasvatussuunnitelma](#)
- [Jumalanpalveluselämä](#)

Pisteet

- [Ympäristökasvatuksen viestintä ja vuosikello](#) yhteensä 6 pistettä
- [Ympäristökasvatus kasvun kaaren eri vaiheissa](#) 6 pistettä
- [Hartaus- ja jumalanpalveluselämä](#) 6 pistettä
- [Luontopolut ja hiljaisuudelle rauhoitetut paikat](#) 7 pistettä
- [Verkostoyhteistyö ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen](#) 5 pistettä
- [Leirit, retket ja muut tapahtumat](#) 10 pistettä
- [Rippikoulu ja isostoiminta](#) 10 pistettä
- [Liikkuva seurakunta](#) 2 pistettä
- Muut toimenpiteet 5 pistettä
- Yhteensä 57 pistettä

Ympäristökasvatussuunnitelma

Koko toiminnallista henkilökuntaa osallistava prosessi. Jokainen toimii omalta paikaltaan ympäristökasvattajana. Myös seurakuntalaisia, luottamushenkilöitä, vaikuttajanuoria ja muita sidosryhmiä (esim. paikallisia ympäristöjärjestöjä) olisi hyvä kuulla.

Ei kannata tehdä liian isoa asiaa.

Lähtökohtana kannattaa miettiä sitä, miten ympäristökasvatusta voidaan lisätä jo nyt tehtäviin asioihin. Perhekerhoihin metsäkylpyjä, diakoniatyö asiakastapaamisiin kävelyä, luomakunta vahvemmin mukaan jumalanpalveluselämään ja globaalikasvatus vahvemmin osaksi rippikoulu- ja nuorisotyötä.

Jotta kasvatussuunnitelma olisi ohjaava, kannattaa laatia konkreettiset tavoitteet, jotka voidaan mitata. Lisätään kasvisruokaa leireille vs. leireillä vähintään toinen ateria on kasvis- tai vegaaniruokaa.

Jos ei vielä voida tehdä, laitetaan tavoite, milloin tavoite pyritään saavuttamaan.

Esim. Seurakunnan kaikki rippikoulut ovat vihreitä ripareita viimeistään kesällä 2028.

Vuosikello ja viestintä

Leirit, retket ja tapahtumat, verkostoyhteistyö ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Mitä jos seurakunnan viestinnässä (esim. paaston aikana) jaettaisiin käytännön vinkkejä, jonka avulla voi pienentää omaa hiilijalanjälkeään ja tehdä vastuullisia kulutuspäätöksiä.

Mitä jos Kansainvälisen kierrätyspäivän aikaan seurakunta järjestäisi kierrätystapahtuman, jossa vain tavara vaihtaa omistajaa.

Mitä jos Suomen luonnon päivänä nukuttaisiin yö kirkon pihamaalla ja aamulla herättäisiin jumalanpalvelukseen.

Mitä jos Earth Houria vietettäisiin kirkossa kynttilöiden loisteessa. Rukoiltaisiin luomakunnan puolesta ja syötäisiin yhdessä iltapalaa.

Mitä jos Luonnon monimuotoisuuspäivänä/Maailman ympäristöpäivänä järjestettäisiin koko kylän yhteiset vieraslajin torjuntatalkoon, siivottaisiin roskia tms.

Mitä jos Luomakunnan aikana järjestettäisiin ”pyhiinvaelluksia” paikallisiin luontokohteisiin.

Mitä jos lapset, nuoret ja nuoret aikuiset rakentelisivat linnunpönttöjä tai hyönteishotelleja yhdessä Lionsien kanssa tai leipoisivat ruisleipää, marjastaisivat tai sienestäisivät Marttojen kanssa.

Kasvun kaari

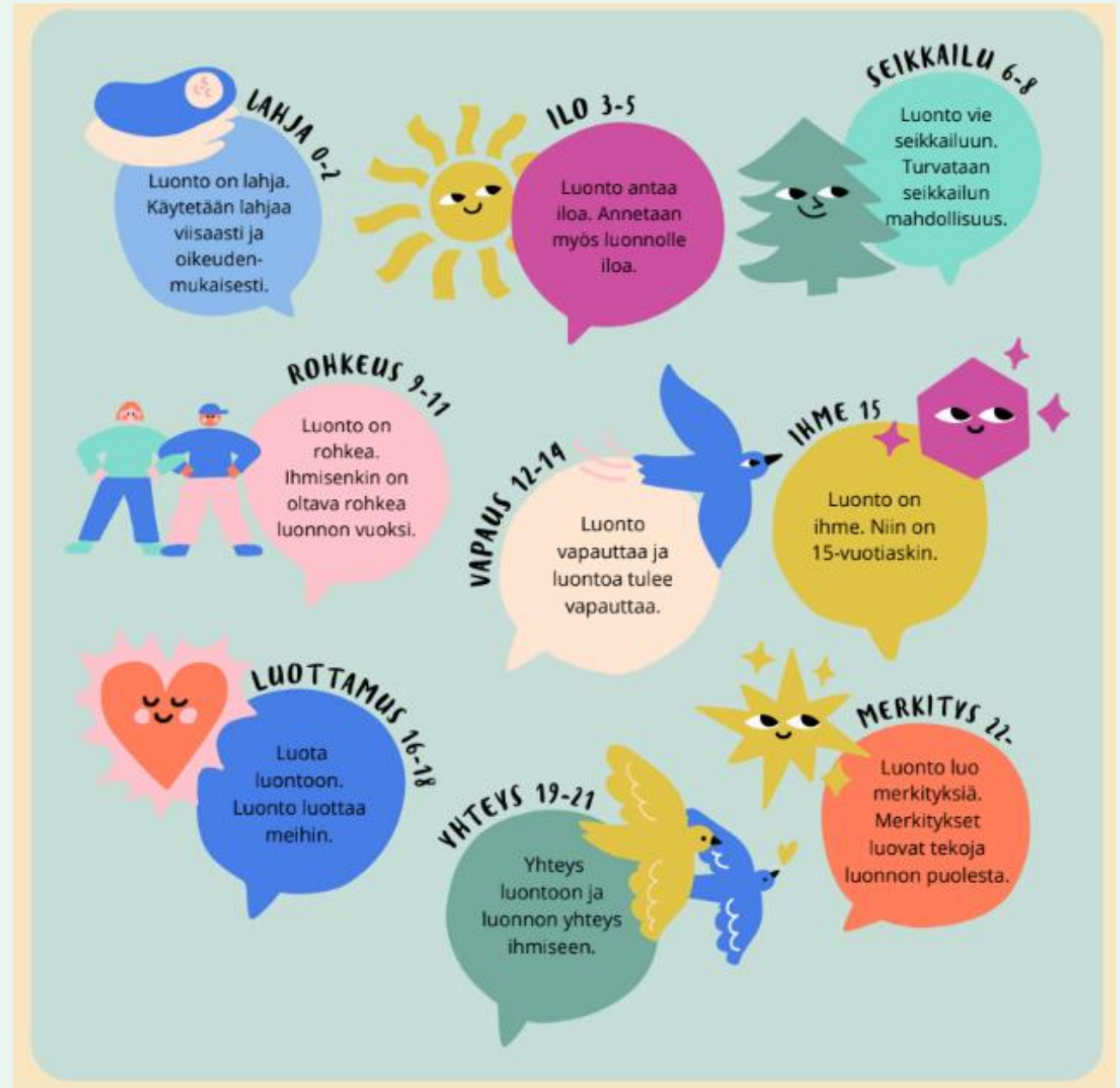
Metsäkylvyt perhekerhoissa
Metsämörri-kerhot
Sammaltassu -toiminta

Globaalinuoret

Globaaliagentit (Suomen lähetysseura)
Changemaker (Kirkon ulkomaanapu)

Polku-toimintamallin silmälasit

[Kestävän kehityksen silmälasit](#)
[Globaalit silmälasit](#)

Rippikoulu, isostoiminta, nuorisotyö

Vihreät riparit on uudistunut

- Aloittelijat toteuttavat ainakin yhden toimenpiteen/sormi
- Kehittäjät toteuttavat muutamia toimenpiteitä/sormi
- Edelläkävijät toteuttavat useita toimenpiteitä/sormi ja ovat kehittäneet myös omia

Hartaus ja jp –elämä, luontopolut ja liikkuminen luonnossa

Lapsille (4-6v.) ja aikuisille yhdessä pyhiinvaellus lähiluontoon

[pyhiinvaellus-on-hiljaisuuden-loytoretki_valmis_digiA4-3-pakattupieni.pdf](#)

Pyhiinvaellus hautausmaalla / Toivon puutarha

[Etusivu](#)

Pyhiinvaelluksen linkkivinkkejä

[Linkkivinkit - Pyhiinvaellus Suomi](#)

Suomen ekumeenisen neuvoston aineistoa luomakunnan aikaan liittyen

[Aineistot - Suomen Ekumeeninen Neuvosto](#)

Sadosta kiittäminen

[Microsoft Word - rukoushetket.doc](#)

Vaeltava messu

[Vaeltava pääsiäismessu - Lastenkirkko](#)

[FRANSISKAANINEN paljasjalkamessu 18.5.2024 Tampere.pdf](#)

Tukea ja koulutusta

Kirkkohallitus Globaali-tiimi
[Globaali- ja ympäristökasvatus - EVL Plus](#)

Step- opintokeskus/ Jari Visto
[Askelia kestävyteen - tulevaisuuden tekijän ABC – Seurakunnille](#)

Tulevaisuustoivo
[Tulevaisuustoivo – MOOC](#)

Globaalikasvatus ja kestävä tulevaisuus (Fingo)
[Globaalikasvatuksen verkkokurssi - Fingo](#)

[Transformer 2030 – Fingo](#)

Ympäristötyö

Tule mukaan tekemään ympäristötyötä!
Kokoonnumme työryhmän kanssa säännöllises...

Turun Mikaelinseurakunta

Puistokatu 13, 20100 Turku, Finland

 6.3.2023 - 31.12.2024